

«Ποιήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη»

schooltime.gr: Ποίηση

Περιεχόμενα

Άρθρα

Δέησις (Παπαδιαμάντης)	1
Εις την μνήμην του Επαμεινώνδα Δεληγιώργη	2
Εις τους αδελφούς Γιαννάκη και Κώστα Γ. Ραφτάκη	3
Έκπτωτος ψυχή	4
Η Κοιμάμενη Βασιλοπούλα	5
Νύχτα βασάνου	7
Προς την μητέρα μου	8
Στην Παναγία τη Σαλονικιά	9
Στην Παναγία την Κεχριά	9
Στην Παναγία την Κουνίστρα	10
Στην Παναγία του Ντομάν	11
Στην Παναγίτσα στο Πυργί	11
Το ωραίον φάσμα	12

Παραπομπές

Πηγές άρθρων και Συνεισφέροντες	14
---------------------------------	----

Άδειες Άρθρου

Άδεια	15
-------	----

Δέησις (Παπαδιαμάντης)

Δέησις Εράνισμα εκ των ψαλμών

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Περ. «Σωτήρ», 1881.

Πρὸς σὲ τὰς χεῖρας μου, πρὸς σὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου αἶρω,
τὰ φλέγοντά μου δάκρυα θυσίαν σοὶ προσφέρω·
ἐτάκη ἡ καρδία μου, ὡσεὶ κηρός, ἐντός μου·
ἐλήσόν με, ὁ Θεός, σπλαχνίσου, ὁ Θεός μου.
Εἶναι πολὺ τὸ πέλαγος, πολὺ, τῶν οἰκτιρμῶν σου·
ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν φοιτᾷ τὸν ἅγιόν σου·
εἰς κρίσιν μὲ τὸν δοῦλον σου μὴ θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς,
πρὶν ἢ μὲ τὰ ἐλέη σου ἐπὶ τῆς γῆς κατέλθῃς.
Ἡ δόξα σου ὡς οὐρανὸς ἀτέραμνος ἀπλοῦται·
ἐνώπιόν σου, ὁ Θεός, θνητὸς δὲν δικαιούται·
τὸ ὄνομά σου ἄπειρον πληροῖ τὴν οἰκουμένην·
σὺ τὴν ψυχὴν μου οἴκτειρον τὴν καταβεβλημένην.
Ἡ ὑπαρξίς μου εἰς φθορὰν καὶ σκοτασμόν κατέβη·
κατέστην τῶν μισούντων με καὶ τῶν ἐχθρῶν μου χλεύη·
οἱ συγγενεῖς μου μ' ὕβριζον, μ' ἐνέπαιζον οἱ φίλοι,
τὰς κεφαλὰς των σείοντες, λαλοῦντες, μὲ τὰ χεῖλη.
Καὶ πάντες οἱ θεώμενοι σκληρῶς μὲ κατηρώντο,
καὶ τόσα βέλη κατ' ἐμοῦ καὶ ξίφη ἠμιλλῶντο·
ὦ πότε, πότε, Κύριε, θὰ παύσῃς τὴν ὀργή σου;
πᾶσαν αὐγὴν τὸ στόμα μου λαλεῖ τὴν αἴνεσίν σου.
Ἄνωφελὴς ὁ βίος μου ἐνώπιόν σου ρέει·
πᾶσα πνοὴ καὶ ὑπαρξίς τὸ πρόσκαιρόν της κλαίει·
εἷς λίθος εἰς οἰκοδομὴν ἅς ἦμιν τοῦ ναοῦ σου
καὶ ἅς ἦμιν καίουσα λαμπὰς πρὸ τοῦ σεπτοῦ βωμοῦ σου.
Οἱ οὐρανοὶ τὴν δόξαν σου σιγῶντες διηγούνται·
πρὸς αἶνον σου τὰ χεῖλη μου τὰ τρέμοντα κινούνται·
πῶς ραγισμένη βάρβιτος θὰ βάλῃ ἁρμονίαν;
καὶ πῶς ψυχὴ βαρυαλγῆς θὰ εἴπῃ μελωδίαν;
Τὸ πνεῦμα μου ἰλιγγιᾷ, ὦ Κτίστα τῶν αἰώνων,
δὲν ἔχω ἄλλ' ἢ δάκρυα νὰ σοὶ προσφέρω μόνον·
ὡς τοῦ ἡλίου ἡ ἄκτις τὴν δρόσον καταπίνει,
τὸ ἔλεός σου ἐκπεμφθὲν τὰ δάκρυά μου σβύνει.
Πρὸς σὲ τὸν Πλάστην ἔκραξα ἐν συνοχῇ καρδίας,

σκώληξ τῆς γῆς οἰκτρὸς ἐγὼ καὶ τέκνον ἀσθενείας·
μὴ ἀποβάλλης προσευχὴν ἐκ βάθους πεμπομένην
καὶ μὴ ἀπόση, ὁ Θεός, ψυχὴν συντετριμμένην.
Ἦ Κύριε, τίς ἐν Θεοῖς ὑπάρχει ὁμοίός σοι;
καὶ τίς τὸ πλάσμα δύναται τῶν σῶν χειρῶν νὰ σώση;
ἂν παρὰ σοὶ εὐπρόσδεκτος δὲν εἶν' ἡ προσευχή μου,
ἂς ἀναλύση εἰς πηγὰς δακρῶν ἡ ψυχὴ μου.
Πρὸς σὲ τὰς χεῖρας μου, πρὸς σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου αἶρω,
τὰ φλέγοντά μου δάκρυα θυσίαν σοὶ προσφέρω·
ἐτάκη ἡ καρδία μου, ὡσεὶ κηρός, ἐντός μου·
ἐλέησόν με, ὁ Θεός, σπλαχνίσου, ὁ Θεός μου.

Εἰς τὴν μνήμην τοῦ Επαμεινώνδα Δεληγιώργη

Εἰς τὴν μνήμην τοῦ Επαμεινώνδα
Δεληγιώργη

Συγγραφέας: Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Εφ. «Εστία», 27 Νοεμβρίου 1908.

Γυρτὴ εἶμ' ἀπ' τὸ βοριά ἀγριελιά καὶ χιονοφορτωμένη,
νὰ βλέπω τὸν χειμῶνανθο τὸν πολυζηλεμένο,
χλωμὸς νὰ πέφτη ἀντίκρου μου!... Ἦ, κάλλιο νὰ μὴν ἦμουν.

Εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Γιαννάκην καὶ Κώστα Γ. Ραφτάκη

Εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Γιαννάκην καὶ Κώστα Γ.
Ραφτάκη

Συγγραφέας: Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Εφ. «Νέον Ἄστου», 11 Φεβρουαρίου 1902.

Κλάψατε, χῆρες κι' ὄρφανά, κλάψτε βαθεῖα μὲ πάθος·
βραχνὰ βαρεῖτε, θλιβερά, ραγίσετε, καμπάνες·
ραγίζετε καὶ σεῖς, καρδιές· στήν ἐκκλησιὰ ἐλάτε·
ψάλτε, παπάδες, θλιβερά νὰ πῆτε τὸν Κανόνα,
στὰ δυὸ ἀδερφάκια τ' ἄτυχα, τὰ πολυαγαπημένα,
ποὺ πᾶν ἀδικοθάνατα στοῦ ὠκεανοῦ τὰ βάθη.
Φτωχοῦλες κόρες φρόνιμες, μὲ πόνο καὶ μὲ χάρη,
στολίστε τοὺς τὸ κόλλυβο, καὶ ζωγραφίστ' ἀπάνω
τὰ δυὸ ἀδερφάκι' ἀγκαλιαστά, τὰ πολυαγαπημένα.
- Φωτιά καὶ πόνος καὶ καῦμός! Τί συμφορὰ μεγάλη!
Τὰ ὅ,τι ἔπαθα κι' ἐγὼ, τᾶπαθε μάννα ἄλλη;
Παρακαλοῦσε κι' ἔλεγε, μὲ πόνο, μὲ λαχτάρα.
«Σπρώχνε, νοτιά, τὰ κύματα, νὰ μῶρθουν τὰ παιδιά μου!»
Σπρώχν' ἢ νοτιά τὰ κύματα· τὰ κύματα φουσκώνουν.
Θεριεύουν, γίνονται βουνά· καὶ τὰ βουνὰ ψηλώνουν,
ἕως ἐπάνω στὰ πινά, κι' ἀπάνω στὰ κατάρτια,
κι' ἀπάνω στὰ ξεκάταρτα τοῦ караβιοῦ χτυπᾶνε·
κι' ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνὰ μιὰ ρεμματιά ἀνοίγει·
κλεῖ τὸ καράβι, μάγγανος· κεῖ μέσα παραδέρνει·
κάτω ἢ σκάφη του βαθεῖα κι' ἀπάνω σκᾶ τὸ κῦμα·
κι' ἀνοίγει τάφο ἀπέραντο, καὶ τάφο διαλεγμένον
γιά τὰ παιδάκια τῆς τὰ δυὸ τὰ πολυαγαπημένα·
κι' ὁ τάφος πάντα πρόσφατος καὶ πάντα νεοσκαμμένος.
- Νὰ πιῆ κανεῖς τὴ θάλασσα, τοῦ ὠκεανοῦ τὸ κῦμα·
ὅλη τὴν πίκρα τοῦ γιαιοῦ, τοῦ πέλαγου τὴν ἄρμη·
τὰ ὅ,τι ἔπαθα ἐγὼ τᾶπαθε ἄλλη μάννα;
βραχνὰ ἀπ' τὸ βράχο φώναξε ἢ γραῖα Βενετσάνα.
Παιδιά μου, μ' ἀγαπούσατε, καὶ σεῖς μὲ καρτερεῖτε·
παιδιά μου, θᾶρθω νὰ σᾶς βρῶ, καὶ μὴ βαρυγνωμεῖτε.
Αὐτοὶ εἶν' οἱ βιοπαλαισταί, κι' αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα·
διαβάσετε, χριστιανοί, διαβάστε τὸν Ψαλτῆρα·

«Ποτήρι μ' οἶνον ἄδολον καὶ πλήρες μυστηρίου,
καὶ γέρνει ἐδῶ, καὶ γέρνει ἐκεῖ, στὸ χέρι τοῦ Κυρίου·
καὶ ἂν ὁ οἶνος χύνεται, τὸ καταπάτι μένει,
Αὐτὸ θὰ πιοῦμε ὅλοι μας, ἁμαρτωλοὶ καϋμένοι!»
Καὶ τ' εἶναι ὅλ' ἡ μοῖρά μας; ἕνα οὐαὶ καὶ μόνον,
πλασμένον ἀπὸ ἄρνησιν καὶ ἀπὸ μέγαν πόνον.

Ἐκπτώτος ψυχὴ

Ἐκπτώτος ψυχὴ

Συγγραφέας: Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Περ. «Σωτήρ», 1881.

Καὶ εἶπες· πότε θ' ἀναβῶ ἐπάνω τῶν αἰθέρων!
Πότε, ὡς εἰς τῶν φαεινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρων,
εἰς τὸν ἐν σκότει πλέοντα πλανήτην θ' ἀνατείλω
καὶ δωρεὰν εἰς τοὺς θνητοὺς τὴν αἴγλην μου θὰ στείλω.
Δὲν ἔφθασας νὰ συνειδῆς, νὰ γνῶς ὅ,τι ἐπόθεις,
καὶ ὑπὸ τῆς γαστρὸς εὐθύς τοῦ Ἄδου κατεπόθης·
τὸ χῶμα, ἐφ' οὗ ἔβαινες, ἐκ βάθους ἀνεσκάφη,
ἡ δόξα του κατέπεσεν ἐντὸς αὐτοῦ κι' ἐτάφη.
Καὶ ὕψωσας τὸ μέτωπον, ὠχρόν, ἀκτινοβόλον,
ζητοῦσα τὸν οὐράνιον ν' ἀναμετρήσης θόλον·
κι' ἐξαίφνης ἔπεσες πρηνής, τελείως ἐβυθίσθης
καὶ εἰς τὰ βάθη τῆς φρικτῆς ἀβύσσου ἐκρημίσθης.
Ἔτεινας χεῖρα τὴν Ἥω νὰ περιβάλης ὅλην,
κι' ἐνηγκαλίσθης ἀντ' αὐτῆς τοῦ σκότους τὴν ἀσβόλην·
ὁ πούς σου ἐπὶ νεφελῶν ἐπόθεις νὰ πατήσῃ
κι' ἐπέρωτ' εἰς τὸν τάρταρον οἰκτρῶς νὰ ὀλισθήσῃ.
Ἄ, εὔρες ἤδη τὸ καλόν, τὸ πρέπον εἰς σὲ δῶμα,
ὑπάρχει πῦρ τι πυρπολοῦν σφοδρότερον ἀκόμα
ἢ ὅσον σ' ἔκαμε ποτὲ ἡ τῶν παθῶν σου λάβα·
κατάβα εἰς τὸν τάφον σου, ἀπόβλητε, κατάβα.
Τῆς πτώσεώς σου ἄξιον τίς θὰ ἐγείρῃ μνήμα;
ἐκ τῆς παρόδου σου μικρὸν δὲν ἀπελείφθη θρύμμα·
δὲν ἔζησεν ἡ δόξα σου, οὐδ' ἡ ἀνάμνησίς σου,
ἥτις θὰ σ' ἐβαυκάλιζε ἐπάδουσα· κοιμήσου.
Τίς εἶν' ὁ χῶρος τῆς μιᾶς ρανίδος εἰς τὸ κῦμα;
τώρα σ' ἐδέχθη τ' ἀχανὲς ἀντάξιόν σου μνήμα.

Ἐκ τῶν βλαστῶν τοῦ ἀχανοῦς τὸ ἄπειρον ἐζήτεις,
δὲν σοὶ ἐδόθη ἐξ αὐτοῦ, ἀπόκληρε, στιγμή τις.
ὦ, ποῦ τῆς ἀγωνίας σου τὸ μέλος ἀνεκρούσθη;
ἐνταῦθα οὔτε στεναγμός, οὔτε φωνὴ ἠκούσθη
φεῦ, ποῖος χάριν σου θνητὸς θὰ στέρξει νὰ δανείσῃ,
ἐν δάκρυ εἰς ἓνα ὀφθαλμὸν διὰ νὰ σὲ θρηνήσῃ!
Βωβὴ ἀπέμειν' ἢ Ἥχώ, ἐσίγησεν ἡ αὔρα·
τὰ πολλαπλᾶ τῆς ἄσματα, τὰ σκοτεινὰ καὶ μαῦρα
προῶρος ἐλησμόνησεν ἡ Μοῦσα τῶν μνημάτων;
ὦ, ὕπαγε, σοὶ ἔλαχεν ὁ κλῆρος τῶν θυμάτων.

Ἡ Κοιμάμενη Βασιλοπούλα

Ἡ Κοιμάμενη Βασιλοπούλα

Συγγραφέας: Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Εφ. «Εφημερίς», 21 Σεπτεμβρίου 1891

Λόγγος κι' ὀρμάνι γύρω στὸ παλάτι,
καὶ τὸ φυλᾶν ἀόρατα σπαθιά.
Κι' ἐκεῖνη ἀποκοιμήθηκε βαθεῖα
καὶ δὲν τὴ βλέπει ἀνθρώπου μάτι.
Μάγια κακὰ τῆς εἶχαν καμωμένα
νὰ μὴν ξυπνήσῃ χρόνους ἑκατό,
πρὶν ἓνα βασιλόπ'λο ξακουστὸ
ἔρθει νὰ τὴν εὐρῆ ἀπὸ τὰ ξένα.
Σ' εἶς' ἢ Κοιμάμενη Βασιλοπούλα,
ποῦ ὄλ' ἢ Ἑλλάς, νανούρισμα γλυκό,
σοῦ στέλνει ἓνα τραγοῦδι μυστικὸ
καὶ μιὰ χρυσόχλωρη μυρτούλα.
Σ' εἶς' ἢ Κοιμάμενη Βασιλοπούλα·
μὰ δὲν κοιμᾶσαι μοναχὴ σου σύ.
Κι' ἄλλος ἐκεῖ δεξιὰ σου τὴ χρυσῆ
τοῦ ἔθνους καρτερεῖ ἀγούλα.
Σταυρὸς ἀστράφτει καὶ σπαθὶ σιμά του,
ψυχῶν κοπάδι φτερουγίζει ἐκεῖ,
Ἄγιων μελίσσι γύρω κατοικεῖ
κι' Ἀγγέλοι ἀμώνουν στ' ὄνομά του.
Ἐκειὸς εἶν' ἢ ἐλπίς μας, ὁ Μεσσίας,
Ἐκειὸς τοῦ Γένους ὁ ἐγδικητής,

όποῦ κοιμᾶται στὰ ὑπόγειά τῆς
Ἄγιας του Θεοῦ Σοφίας.
Καὶ θὰ ξυπνήσῃ νὰ χαροῦν σιμά του
κι' οἱ ὄσσοι μὲ τὰ πρόσωπα χλωμά,
κι' οἱ μάρτυρες στὰ στήθια τὰ θερμά,
ἀπ' τὴν πορφύρα τοῦ αἱμάτου.
Καὶ σὲ ἄμποτε, μὲ τόσους πονεμένους,
στὴν ὕστερη ὥρα, πρὶν ἀναστηθῆς,
νὰ σ' ἀξιῶσ' ἡ Χάρις νὰ βρεθῆς
στὴ μυστικὴ χαρὰ τοῦ Γένους.
Ἐκεῖ κοιμᾶτ' ἐκεῖ, καιροὺς καὶ χρόνια
κι' ἡ συντροφιά του θελὰ γίνῃς σύ,
μὰ ἡ ἀγνότῃς του εἶναι περισσὴ
καὶ πρῶτα κι' ὕστερα κι' αἰώνια.
Καὶ σέ, Βασιλοπούλα, θὰ σ' ἀγνίσῃ
Μαρτύρων αἶμα κι' ἄχνη καὶ φωτιά,
κι' ἡ πρώτη τοῦ πολέμαρχου ματιὰ,
πρῶτη γλυκὰ θὰ σὲ ξυπνήσῃ.
Παρηγοριὰ στὴ φτώχεια μας νὰ στείλῃ,
τὸ δουλωμένο Γένος νὰ χαρῆ,
ποὺ ἀπ' τὴ ματιὰ τοῦ Ἥλιου καρτερεῖ
ὥρα τὴν ὥρα ν' ἀνατείλῃ.

Νύχτα βασάνου

Νύχτα βασάνου

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Περ. «Η Μούσα», 1903.

Πότε, μάτια μου καημένα,
θὰ κλειστήτε στη σιγή,
νὰ χαρίσετε σ' ἐμένα
ὑπνο, ἀνάπαψη πικρή;
Ἄφουγκράσου! Πῶς τ' ἀηδόνι
λούφαξε στην ἐρημιά.
Ἄκουσ' ἄκουσε τὸν γκιόνη,
παύει νὰ μοιρολογᾷ...
Καὶ τ' ἀστέρια, μαραμμένα
λουλουδάκια τοῦ θεοῦ,
σβυόνται, πέφτουν ὀλοένα
ἀπ' τὸν κάμπο τ' οὐρανοῦ.
Καὶ τὸ πυροφάνι ἐχάθη,
ποὺ στην ἔρμη ἀκρογιαλιὰ
φέγγει τοῦ γιαλοῦ τὰ βάθη
κι' ἀντιλάμπει στη στεριά.
Κι' ἡ Λαλιὼ ποὺ τ' ἀγναντεύει
μὲ λαχτᾶρα ἢ λυγερή,
σφάλησε τὸ τζάμι, φεύγει·
ἄχ! τί ὄνειρο θὰ ἰδεῖ...
Μοναχὸς ἐγὼ ἀγρυπνάω,
νυχτερεύω μοναχός·
λεημοσύνη σᾶς ζητάω
νύχτα, δόλι' ἀγάπη, φῶς!
Ναί, μὰ τὸ ἱερὸ σκοτάδι,
ναί, μὰ τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς,
οὔτε ὑπνος, γιὰ σημάδι,
στη γαλήνη αὐτῆς τῆς γῆς!
Γίνε, νύχτα, συντροφιά μου,
στη βαθειά, ἄπειρη σιγή·
ἔλα μὲς στην ἀγκαλιά μου,
δός μου ἀνάπαψη πικρή.

Προς την μητέρα μου

Προς την μητέρα μου

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

1873

Μάννα μου, ἐγὼ 'μαι τ' ἄμοιρο, τὸ σκοτεινὸ τρυγόνι,
ὅπου τὸ δέρνει ὁ ἄνεμος, βροχὴ ποὺ τὸ πληγώνει.
Τὸ δόλιο! ὅπου κι' ἂν στραφῆ κι' ἀπ' ὅπου κι' ἂν περάσῃ
δὲ βρίσκει πέτρα νὰ σταθῆ, κλωνάρι νὰ πλαγιάσῃ.
'Εγὼ βαρκούλα μοναχὴ, βαρκούλ' ἀποδαρμένη
μέσα σὲ πέλαγο ἀνοιχτό, σὲ θάλασσ' ἀφρισμένη,
παλεύω μὲ τὰ κύματα χωρὶς πανί, τιμόνι
κι' ἄλλῃ δὲν ἔχω ἄγκουρα πλὴν τὴν εὐχὴ σου μόνη.
Στὴν ἀγκαλιά σου τὴ γλυκειά, μαννούλα μου, ν' ἀράξω,
μὲς στὸ βαθὺ τὸ πέλαγο αὐτὸ πριχουὺ βουλιάξω.
Μαννούλα μου, ἤθελα νὰ πάω, νὰ φύγω, νὰ μισέψω
τοῦ ριζικοῦ μου ἀπὸ μακρυὰ τὴ θύρα ν' ἀγναντέψω.
Στὸ θλιβερὸ βασίλειο τῆς Μοίρας νὰ πατήσω,
κι' ἐκεῖ νὰ βρῶ τὴ μοῖρα μου καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσω.
Νὰ τῆς εἰπῶ: εἶναι πολλὰ, σκληρὰ τὰ βάσανά μου,
ὡσὰν τὸ δίχτυ ποὺ σφαλνᾷ θάλασσα, φύκια κι' ἄμμο·
εἶναι κι' ἡ τύχη μου σκληρὴ, σὰν τὴν ψυχὴ τὴ μαύρη,
π' ἀρνήθηκε τὴν Παναγιά κι' ὀπλοεὸς δὲν θαῦρει.
Κι' ἐκείνη μ' ἀποκρίθηκε κι' ἐκείνη ἀπελογήθη:
«Ἦτον ἀνήλιαστη, ἄτυχε, ἡ μέρα ποὺ γεννήθης·
ἄλλοι ἐπῆραν τὸν ἀνθὸ καὶ σὺ τὴ ρίζα πῆρες·
ὄντας σὲ ἔπλασ' ὁ Θεὸς δὲν εἶχε ἄλλες μοῖρες».

Στην Παναγία τη Σαλονικιά

Στην Παναγία τη Σαλονικιά

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

<poem> Στο κέντρον της επάνω πόλεως με το καμπαναριό της, που είν' ένα στολίδι του λιμένος και της προσόψεως, στέκει ο ναός της Παναγίας.

Ωραίος ο ναός, το τέμπλο ωραίο, ωραία τα λαμπρά τα εικονίσματα, ωραίες κι οι νορίτισσες που εκκλησιάζονται, όλα ωραία.

Στολισμένο το τέμπλο με χρυσές ποδιές, στολισμένος ο χορός και τα στασίδια με μυρτιές και δάφνες, στολισμένες κι οι κόρες που πηγαίνουν να εκκλησιασθούν στην Παναγία.

Αριστερά στο τέμπλο στέκεται η εικόνα σου η μεγάλη θεόρατη όλη ασημένια όλη, Παναγία μου, με τ' ασημοκάντηλά της.

Απάνω στην εικόν' αφιερώματα κρέμονται, караβάκια, γολετίτσες, καΐκια, βάρκες, μπάρκα τριοκάταρτα, όλ' αφιερώματα των πλοιάρχων.

Κι οι καπεταναίοι οι παλαιοί καθένας έχει στο ναό βαλμένο από ένα λίθο· και καθένας έχει ένα στασίδι γύρω γύρω στο δεσποτικό και γύρω γύρω στο παγκάρι όλοι τους.

Τάζουν στην Παναγία και τους δίνει καλά ταξίδια, γαληνιάζ η θάλασσα όταν στο πέλαγο την επικαλεσθούν την Παναγία την Σαλονικιά.

Άμποτε να 'σαι βοηθός, Παρθένα μου, κι εις τους χειμαζομένους εις του βίου τα βάσανα και τας ανάγκας, άμποτε να είσαι βοηθός και σωτηρία.

Στην Παναγία την Κεχριά

Στην Παναγία την Κεχριά

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

<poem>

Γλυκιά Παρθέν', αξίωσέ με νάρθω και πάλι στο ναό σου, όπου φυσά γλυκά η αύρα στα πλατάνια τα θεόρατα κάτω στο ρέμμα, που η πηγή κελαρύζει κι επάνω θροΐζει η αύρα μαλακά.

Όλος ο ήλιος λάμπει στο θόλο του ωραίου ναού σου με τα πιατάκια τα ποικιλμένα κι ευωδιάζ' η μύρτος κι η δάφνη ολόγυρα, κι η βρύση κελαδεΐ στην αυλή, που ανθεί ο λιβανωτός κι [η μύρτος].

Στα νεαήμερα τ' αγαπημένα της δοξασμένης μεταστάσεώς σου ήθελα νάμαι να ψάλω το "Πεποικιλμένη..." στο πανηγύρι το σεμνό.

Να βλέπω να θαμάζω τη μορφή σου με τα ματάκια τα κλειστά, με τα χεράκια σταυρωμένα, κι ο Υιός σου να κρατεί την άμωμη ψυχή σου, ως τρυγόνα στα χεράκια·

κι Απόστολοι εκ περάτων στα σύννεφα επάνω πετώντας, κι Άγγελοι με σταυρωμένα χέρια βλέπουν το θάμμα το φριχτό!

Ψηλά απάνω απ' το δώμα, από δυο παραθυράκια, με τις κοκούλες δυο καλογεράκια προβάλλουν και τείνουν από έναν τόμον ανοιχτό!

κι ο ένας γράφει "Θνητή γυναίκα του Θεού μητέρα" κι ο άλλος· "τ' ουρανού είσαι πλατυτέρα, ως έμψυχος ναός και θρόνος του Θεού..."

Γλυκειά Παρθέν' αξίωσέ με νάρθω και πάλι στο ναό σου, όπου φυσά γλυκά η αύρα στο ρέμμα στα πλατάνια μυστικά!

Στην Παναγία την Κουνίστρα

Στην Παναγία την Κουνίστρα

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

<poem> Εις όλην την Χριστιανοσύνη μια είναι μόνη Παναγία αγνή, κόρη παιδίσκη, Άσμα των Άσμάτων, χωρίς Χριστόν, θείο παιδί, στά χέρια, και τρεφομένη με αγγέλων άρτον!..

Εσύ'σαι η μόνη Παναγία Κουνίστρα, που εφανερώθης στις Σκιάθου το νησί, εις δένδρον πεύκου επάνω καθημένη, κ' αιωρουμένη εις τερπνήν αιώραν, όπως αι κορασίδες συνηθίζουν...

Εφανερώθης, κι όλος ο λαός μετά θυμιαμάτων και λαμπάδων εν θεία λιτανεία σε παρέπεμψε - κ' εσήκωσεν ωραίον λευκόν ναόν, που με πιατάκια ελληνικά σου στόλισε!..

Κι όλος ο ήλιος έλαμπεν εις τον ναόν σου, και φως τον πλημμυρούσε μαργαρώδες, όλα τ' άστέρια εφεγγοβούσαν, και η σελήνη εχάιδευε γλυκά τα απλά της εκκλησίας σου καντιλάκια !..

Κ' είδες, η Κόρη, του λαού την πίστιν, είδες και την πτωχείαν κ' ευσπλαχνίσθης, όπως το πάλαι είχε σπλαχνισθή ο Υιός σου τους προγόνους του ίδιου του λαού, ως πρόβατα μη έχοντα ποιμένα...

Κι άρχισες να γιατρεύης τους αρρώστους και να γιατρεύης τους δαιμονισμένους - που ήρχετο ώρα κ' εις τους τοίχους εχτυπάντο με φοβερόν συγκλονισμόν - κι άρχισες, θεία, να θαυματουργής!..

Κ' η χάρι σου ξαπλώθηξε ως τα πέρατα του ειρηνικού νησιού της Σκιάθου - ω Παναγιά μου, κόρη πάναγνη, καλή! ...Κ' ίσως να φτάση κι ως εμένα και ν' απλώση γαλήνη στην ψυχή μου, την αμαρτωλή...

Στην Παναγία του Ντομάν

Στην Παναγία του Ντομάν

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

<poem> Πηγή μου ζωηφόρος, που δροσίζεις με το βαθύ ποτάμι, με το νάμα σου τόσες ψυχές, και μένα την ψυχή μου· ο κρότος των νερών σου μέσ' στα ρέμματα κι ανάμεσα στους βράχους, στα βουνά, κι ως κάτω, έως το κύμα της θαλάσσης· ο ρόχθος των υδάτων σου ακούεται. Και είσαι συ η Πόλις του Θεού. Κι ακόμα το αγιασμένο σκήνωμα, που ευφραίνεται τα ρεύματα κυλώντος ποταμού.

Είναι μικρό, φτωχό το κλησιδάκι σου, μα η χάρις σου είναι άπειρη κι ατέλειωτη. Ατέλειωτη, ως το ρεύμα της πηγής σου, που χύνεται και χύνεται, και από κοντά αθόρυβα παράδοξα το ρεύμα σου πληθύνεται.

Είθε και στην καρδιά μου, που έχει στραγγιχτή, να δώσει ζωή και δύναμιν η χάρις σου.

Αν είναι ξεχασμένη κι έρημη όμως στο βράχο η εκκλησιά σου είναι στημένη κι αυτός ο βράχος μου φαίνεται πως είναι κτισμένος απ' τα χέρια και το αίμα σου· "Και πύλαι Άδου ου κατισχύουσιν αυτού".

Στην Παναγίτσα στο Πυργί

Στην Παναγίτσα στο Πυργί

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

<poem> Χαίρετ' ο Ιωακείμ κι η Άννα, που γέννησαν χαριτωμένη κόρη στην Παναγίτσα στο Πυργί! Χαίρεται όλ' η έρημη ακρογιαλιά κι ο βράχος κι ο γκρεμός αντίκρυ του πελάγους, που τον χτυπούν άγρια τα κύματα, χαίρεται απ' την εκκλησίτσα, που μοσχοβολά πάνω στη ράχη.

Χαίρεται τ' άγριο δέντρο, που γέρνει το μισό απάνω στον βράχο, το μισό στον γκρεμό· χαίρετ' ο βοσκός, που φουσά τον αυλό του, χαίρετ' η γίδα του, που τρέχει στα βράχια, χαίρεται το ερίφιο, που πηδά χαρμόсуνα.

Κι η πλάση όλη αναγαλλιάζει και το φθινόπωρο ξανανοιώνει η γης, σα σεμνή κόρη, που περίμενε χρόνια τον αρραβωνιαστικό της απ' τα ξένα και τέλος τον απόλαψε πριν είναι πολύ αργά· και σαν τη στείρα γραία, που γέννησε θεόπαιδο κι ευφράνθη στα γεράματά της!

Δος μου κι εμένα άνεση, Παναγιά μου, πριν ν' απέλθω και πλέον δεν θα υπάρχω.

Το ωραίον φάσμα

Το ωραίον φάσμα Στίχοι της
πρωτομαγιάς

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Εφ. «Ακρόπολις», 1 Μαΐου 1895.

Ἀγάπης καὶ χαρᾶς ἀνέτειλ' ὦρα·
ἀνθούς μοσκοβολᾷ καὶ δρόσο στάζει
ἢ φύσις, στή μορφιά της ὅλη τώρα,
ποὺ νιότης καὶ ζωῆς γιορτὴ γιορτάζει.
Λαλοῦνε τὰ πουλάκια στὰ κλωνάρια·
νεράϊδες φανερὲς στεφάνια πλέκουν·
καὶ τρέχουν κοπελλιὲς καὶ παλληκάρια,
κι' οἱ ἔρωτες σιμά τους παραστέκουν.
Δὲν μένει σ' ὄλο αὐτὸ τὸ θεῖον ἄσμα,
στήν ἀρμονία ὅλη ἓνα χάσμα.
Ἀγάπης καὶ χαρᾶς ἀνέτειλ' ὦρα·
καὶ σύ, χλωμὴ καὶ μαυροφόρα,
τὸ πρόσωπό σου, νεκρικὴ λαμπάδα,
μ' ἐπιταφίου μαρμάρου τὴν ἀσπράδα,
τὸ πρόσωπό σου, κρίνο μαραμένο,
πῶς ἔφεξε κι' ἐσώθη τὸ θλιμμένο!
Τὰ μάτια σου, μελανογυρισμένα,
βαθειὰ στὸ βοῦρκο λάμπουν βουτημένα.
Δὲν εἶσαι πλειὰ τὸ θεῖο ἐκεῖνο πλάσμα,
κι' ἀπόμεινες γλυκὸ κι' ὠραῖο φάσμα.
Ἀγάπης καὶ χαρᾶς ἀνέτειλ' ὦρα·
νεράϊδες φανερὲς στεφάνια πλέκουν·
γιὰ σὲ ἢ Πρωτομαγιά 'ναι μαυροφόρα
καὶ τὰ λουλούδια λυπημένα στέκουν.
Γιὰ σέναν' ἢ ζωὴ φέτος δὲ λάμπει·
ὁ οὐρανὸς ἀπάνω 'ναι μολύβι,
θλιμμέν' ἢ γῆ κι' ἐρημικοὶ οἱ κάμποι
κι' ἡ ἄνοιξις τοὺς θησαυροὺς της κρύβει,
Βοριάς φυσάει σὰ θλιμμένο ἄσμα,
τὴ νιότη σου θρηνεῖ, ὠραῖο φάσμα.
Ἀγάπης καὶ χαρᾶς γλυκεῖα ὦρα·
σ' ἐπόνεσ' ἢ ψυχὴ μου, ὦ μαυροφόρα!
Μὴ μὲ κοιτάζεις πλειά, μὴ μὲ πειράζεις,

μὲ τὴ ματιὰ σου πάψε νὰ μὲ σφάζῃς.
Κάλλιο εἶχα σκλάβος νᾶμιονα σιμά σου,
παρὰ νὰ ἐβασίλευα μακρὰ σου,
δίπλα σου κάλλιο νᾶπεφτα στὸ χῶμα,
παρὰ ν' ἀνέβω στ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα.
Ἄχ! ναί, γλυκύ μου μαραμένο πλάσμα,
σ' ἐπόνεσ' ἡ ψυχὴ μου, ὦραϊο φάσμα.

Πηγές άρθρων και Συνεισφέροντες

Δέσις (Παπαδιαμάντης) Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55272> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Εις την μνήμην του Επαμεινώνδα Δεληγιώργη Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55274> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Εις τους αδελφούς Γιαννάκιη και Κόστα Γ. Ραφτάκη Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55277> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Έκπτωτος ψυχή Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55273> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Η Κοιμάμενη Βασίλοπούλα Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55275> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Νύχτα βασάνου Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55278> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Προς την μητέρα μου Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55271> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Στην Παναγία τη Σαλονικιά Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55421> Συνεισφέροντες: Ntetos

Στην Παναγία την Κεχριά Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=31344> Συνεισφέροντες: Veron

Στην Παναγία την Κουνίστρα Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=31347> Συνεισφέροντες: Veron

Στην Παναγία του Ντομιάν Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=31345> Συνεισφέροντες: Veron

Στην Παναγίτσα στο Πυργί Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=31346> Συνεισφέροντες: Veron

Το ωραϊόν φάσμα Πηγή: <http://el.wikisource.org/w/index.php?oldid=55276> Συνεισφέροντες: Christina Nicolaou

Άδεια

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)
